

I. I. Glushenko

ASSESSMENT CRITERIA OF DEVELOPMENT LEVEL OF LEXICAL SPEECH COMPONENT OF PRIMARY SCHOOLCHILDREN WITH DEVELOPMENTAL DELAY

The article deals with modern directions of diagnostics and criteria of assessment, which allow us to determine the levels of formedness of junior schoolchildren's lexical component of speech with developmental delay. On this base the contents and methodology of correctional (speech therapy) work, oriented at the overcoming of certain disorders, have been developed. Complex investigation of peculiarities of children's lexical side with developmental disorders gives an opportunity to determine permanent disabilities of acquisition mechanisms and mechanisms of using lexical units of speech by junior schoolchildren with developmental disorders. The important condition of successful learning at school is the formation of the sufficient level of linguistic knowledge, abilities and skills, which would provide the qualified perception of the educational material, which is presented in a verbal form, acquisition of the written form and theoretical knowledge about the language in the system of linguistic concepts. With the aim of determining the level of development of such children's lexical side of speech some evaluative criteria of performing tasks, developed by us for each diagnostic test, were applied. These disabilities indicate the system character of lexical side of speech disability and the insufficient formedness level of its certain parts at the beginning of studying at school, which requires the development of adequate methods of preventing and correction of these disorders. In our opinion, violations of lexical side of speech of junior schoolchildren with developmental disorders cause complications of further mastering the lexical units of speech and their active usage in the impressive and expressive speech. As a result some barriers for the successful acquisition of school curricula, formation of fundamental knowledge within the school curricula appear.

Keywords: lexical side of speech, vocabulary, diagnostics, junior schoolchildren, delay of psychical development, intensive pedagogical correction, evaluation criteria.

Подано до редакції 08.09.2014

УДК: 159.9

Н. О. Гордуз

ТЕХНОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

У статті розкрито поняття «технологія» та технологічні підходи в системі післядипломної освіти та післядипломної курсової підготовки в Україні та за кордоном. Розкрито роль інтерактивних технологій у професійному становленні фахівців, учителів у галузі початкової освіти, які проходять курсову перепідготовку. Враховуючи те, що термін перебування на курсах перепідготовки слухачів обмежений, а обсяг інформації великий, то доцільно надати перевагу саме інтерактивним формам навчання. Обґрунтовано дидактичні принципи, за якими здійснюється курсова підготовка вчителів, визначено правила, умови та процедура проведення інтерактивного заняття. У процесі проведення інтерактивного заняття автор надає перевагу проведенню тренінгу, який сприяє ефективному формуванню комунікативних здатностей учителя початкових класів.

Ключові слова: технологія, педагогічні технології, інноваційні технології, початкова освіта, тренінг з формування комунікативних здатностей.

Постановка проблеми. Сучасна система освіти як ніколи потребує якісної підготовки фахівців, оскільки в умовах швидкозмінного світу вона реально стає продуктивною силою й виступає гарантом національної безпеки держави, а соціально-економічний розвиток суспільства все більше залежить від знань та освіченості кожного громадянина. Очевидно, зауважують учені В. Бондар, В. Огнев'юк, О. Савченко та ін., доцільно переглянути змістове наповнення підготовки та курсової підготовки вчительських кадрів, оскільки рівень підготовки вчителів, їх професійна діяльність значною мірою визначають стан освіти, рівень її запиту, потреби часу в застосуванні освітніх технологій.

Останнє все частіше вкраплюється в освітній простір ВНЗ, наукову лексику вчених, педагогів як освітні педагогічні навчальні технології.

Тлумачний словник визначає це поняття як сукупність прийомів, які застосовують у якій-небудь справі, майстерності, мистецтві.

У педагогіці поняття «технологія» тлумачать як мистецтво, майстерність, уміння, сукупність методів обробки, зміни стану (В. Шепель); складну процесуальну частину дидактичної системи (М. Чошанов); систему засобів, форм і способів організації освітньої взаємодії, що забезпечують ефективне управління і реалізацію освітнього процесу на основі комплексу цілей і певним чином сконструйованих інформаційних моделей освоюваної реальності – вмісту освіти.

З початку 80-х рр. все частіше у теорії і практиці підготовки фахівців вживається термін *педагогічна технологія*. Сутність її вчені тлумачать як стрімкий розвиток науково-технічного прогресу, який зумовив технологізацію не тільки виробничої сфери, а й гума-

нітарної; як незадовільний стан традиційних форм і методів навчання.

Понад триста визначень поняття «педагогічна технологія» є в арсеналі педагогічної і психологічної літератури. Умовно їх можна класифікувати за п'ятьма підходами до визначення: системний метод; педагогічна система; діяльність; спосіб організації навчального процесу; моделювання навчального процесу.

Їх істотними ознаками є діагностичне цілепокладання і результативність; алгоритмізованість і проєктованість; цілісність і керованість; коригованість.

Наведемо окремі з них: сукупність психолого-педагогічних установок, що визначають спеціальний набір і компонування форм, методів, способів, прийомів навчання, виховних засобів; вона є організаційно-методичним інструментарієм педагогічного процесу (Б.Т.Лихачов); змістовною технікою

реалізації навчального процесу (В. П. Беспалько); описом процесу досягнення планованих результатів навчання (І. П. Волков); системою сукупністю і порядком функціонування всіх особистісних, інструментальних і методологічних засобів, використовуваних для досягнення педагогічних цілей (М. В. Кларін).

У визначеннях відсутня єдина тенденція, оскільки кожен із вчених витлумачує її як певну систему вказівок щодо використання сучасних методів і засобів навчання; як цілеспрямоване застосування прийомів, засобів, дій для підвищення ефективності навчання; як цілісний процес визначення мети, обґрунтування плану і програми дій та навчальних методів [1, с. 125].

Л. Ващенко наголошує на тому, що інтенсивний розвиток і широке застосування педагогічних технологій та її різновидів повинно відповідати основним методологічним вимогам (критеріям технологічності). Такими критеріями на переконання вченої є: *концептуальність* (опора на певну наукову концепцію, що містить філософське, психологічне, дидактичне та соціально-педагогічне обґрунтування досягнення освітньої мети); *системність* (логіка процесу, взаємозв'язок усіх його частин, цілісність); *можливість управління* (передбачає можливість діагностичного цілепокладання, планування, проєктування процесу навчання, поетапну діагностику, варіювання засобами та методами з метою корекції результатів); *ефективність* (за результатами й оптимальністю витрат гарантування досягнення певного стандарту освіти); *відтворюваність* (можливість використання (повторення, відтворення) педагогічної технології в інших ідентичних освітніх закладах, інших суб'єктах); *візуалізація* (характерна для окремих технологій). Використання їх значно змінить, запевняє вчена, характер праці і місце людини у виробничому процесі, модифікує соціальну структуру сучасного суспільства, сферу діяльності і психологію вчителя.

У психології та педагогіці тренінг застосовують як форму групової роботи, як один із найбільш ефективних видів психологічного впливу на особистість.

З аналізу наукових джерел зарубіжних учених з'ясовуємо, що у Великій Британії у 80-тих роках ХХ ст.

мали місце заняття “у формі тренінгових людських стосунків” Ф.Кроса [5, с.315].

Представники неогуманістичної освіти вбачають у тренінгу підготовку вчителів через “свободу навчання”. Один із провідних теоретиків феноменологічної освіти Ч. Гарднер стверджує, що “значення знання полягає у слухачеві, а не у змісті навчальної дисципліни” і слухач “відкриває для себе це значення, а вже потім співвідносить його зі змістом” [6, с.94]. Неогуманісти у підготовці педагогів спирались на погляди А. Маслоу, який закликав до створення таких умов для навчання студентів, за яких відбувалося б їх самопізнання, усвідомлення важливості своєї майбутньої професійно-педагогічної діяльності. Головне завдання педагога, стверджував учений, полягає у залученні студента до процесу пошуку. Натомість, неогуманісти пропагують пізнання. Педагогічний процес будується ними за принципом діалогу або полілогу і багатий на імпровізацію. Результат такого навчання визначається у рівних стосунках між викладачем і слухачем курсів підвищення кваліфікації, у праві кожного пізнавати світ без обмежень. Неогуманістична парадигма стоїть у витоків суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

Вивчення сучасних інноваційних реалій британської вищої педагогічної освіти дозволяє стверджувати, що орієнтиром у підготовці вчителя виступає формування інтелектуального, морального, творчого спеціаліста, який здатен творчо програмувати навчання і поведінку учнів в організованому ним педагогічному процесі.

Розробка нових інноваційних шляхів підвищення якості підготовки вчителів сьогодні актуальна і в Росії. Так, Ф. Янушевич відмічає, що педагогіка у своєму традиційному вигляді поступово зникає і їй на заміну приходять сучасні інноваційні педагогічні технології.

Ідея застосування “інноваційних педагогічних технологій” оволодіває педагогічною думкою російських педагогів. Починаючи з 70-х років ХХ ст., це поняття трансформувалось від уроку із застосуванням технічних засобів навчання до системної організації навчального процесу, яка забезпечує змістову і контролюючу функції навчання.

Мета статті – обґрунтувати технологічні підходи в системі післядипломної педагогічної освіти фахівців науковцями й практиками в Україні та за кордоном, указати на переваги інноваційних технологій через застосування тренінгу у формуванні комунікативних здатностей учителя.

Виклад основного матеріалу дослідження. Застосування інноваційних педагогічних технологій в системі підготовки педагогічних кадрів активно розробляється і впроваджується вітчизняними вченими у ВНЗ (О. Біда, В. Безрукова, В. Бондар, М. Вашуленко, В. Гінецинський, З. Жуковська, І. Зязюн, Б. Карпов, М. Кларін, Л. Коваль, О. Комар, Н. Пометун, О. Савченко, Н. Талізін, В. Тарасов, Н. Щуркова, Д. Чернилевський, І. Шапошнікова та ін.).

Учені передбачають, що саме *інтерес* буде рушійною силою освітнього процесу в країні. Відповідно, навчальний процес необхідно структурувати так, щоб його доміантами були: діалог, полілог, тобто на рівні міжособистісного спілкування, у процесі якого відбувати-

меться «поєднання особистісного досвіду людини з соціальним досвідом, відображеним і закріпленим у наукових поняттях, які поступово розширюються всередині себе, конкретизуються, збагачуються змістом» [2, с.15].

Конструювання інноваційного навчального процесу у сучасній педагогічній літературі розглядається з двох сторін: „навчання через інформацію і навчання через діяльність” – зазначає Д. В. Чернилевський [4].

У праці А. О. Вербицького [1] дано визначення контекстного навчання як концептуальної основи інтеграції різних видів діяльності студентів (навчальної, наукової, практичної). Ним виявлені форми організації діяльності студентів у контекстному навчанні: навчальна діяльність академічного типу – квазіпрофесійна діяльність – навчально-професійна діяльність. Особливу роль у контекстному навчанні відіграють активні форми й методи навчання або технології активного навчання, які спираються не тільки на процеси сприймання, пам'яті, уваги, а передусім на творче, продуктивне мислення, поведінку, спілкування [2].

Курсова підготовка вчителів початкових класів до організації інтерактивного навчання молодших школярів будується за певними дидактичними принципами, в яких відображаються специфічні педагогічні закономірності зазначеного процесу. Під принципами підготовки вчителів до застосування інтеракції розуміють найбільш загальні провідні положення, що визначають зміст, методику та проведення процесу відповідної підготовки слухачів курсів, на основі яких існують конкретні вихідні установки, правила, рекомендації щодо досягнення цілей підготовки на основі пізнаних закономірностей. Вони стосуються регулювання різноманітних змістовних стосунків учасників зазначеного процесу, визначають діяльність педагога та навчально-пізнавальну діяльність учнів як об'єктів і суб'єктів навчання, основні положення, на які опираються при викладанні навчальних дисциплін; визначення змісту, методів і форм навчальної діяльності тощо.

Узагальнення підходів до обґрунтування сучасної системи принципів навчання та виховання, які існують на сьогоднішній день у педагогіці, урахування особливостей виховного процесу у педагогічному навчальному закладі України, вивчення практики курсової підготовки вчителів початкової школи до застосування інтеракції, а також узагальнення передового досвіду підготовки вчителів у різних ППО дали можливість визначити такі принципи підготовки вчителів до застосування інтерактивних технологій: педагогізація підготовки вчителів; формування творчої особистості педагога; розвиток умінь і навичок організації навчання; організація самоосвіти у професійній діяльності вчителів початкової школи.

Світові інноваційні підходи вирізняються широким застосуванням технологій активного навчання, бо в них істотно змінюється і роль того, хто навчає (замість ролі інформатора роль менеджера), і роль тих, хто навчається (інформація – не мета, а засіб для засвоєння дій і операцій професійної діяльності). Світова інноватика підтримує суб'єкт-суб'єктні стосунки у навчально-виховному

процесі, що є рушійною силою фахової підготовки учителів, в тому числі й учителів початкової школи.

О. Савченко наголошує на тому, що "Вихідним у розробленні й застосуванні навчальних технологій є правильне визначення та чітке формулювання цілей навчання. Загальні, розпливчасті цілі не сприяють вибору саме тих методичних засобів, які гарантують досягнення певного результату. Тому найперша умова використання навчальної технології – цілеспрямованість – конкретизація навчальної мети. «...Залежно від мети опрацювання матеріалу визначається й очікуваний результат навчання. Надійним орієнтиром у конкретизації навчального результату є вимоги навчальної програми до навчальних досягнень учнів. Структура цих вимог відповідає елементам предметних компетентностей: знання, розуміння, застосування, виявлення ставлення» [3, с.290]. Істотною ознакою технології, за вченою, є досить детальний опис кожного кроку на шляху до досягнення результату та обов'язковість відтворення способу дії.

Застосування навчальних технологій залежить від певних умов: минулого і теперішнього досвіду; наявності мотивації навчання; атмосфери комфорту і взаємоповаги; визначення цілей навчання; активного прилучення учасників до процесу навчання; врахування здібностей (темперамент, сприймання, нахили до певної галузі науки); надання можливості самореалізації і самоконтролю учасникам навчального процесу.

Треба наголосити на тому, що при організації курсової підготовки (підвищення кваліфікації) вчителів початкової школи до оволодіння ними інтерактивними технологіями для проведення будь-яких видів занять із застосуванням інтерактивних технологій необхідна спеціальна підготовка викладача і послідовне звання до такої роботи самих курсантів.

Тому, для ефективного проведення занять за інтерактивними технологіями необхідно дотримуватись певних правил і структури інтерактивного заняття.

Заняття з використанням інтерактивних технологій доцільно проводити в колі, щоб всі учасники навчального процесу (і викладач у тому числі) бачили один одного, краще сприймали один одного, створювали позитивну, невимушену атмосферу тощо. Для суб'єкт-суб'єктної та полісуб'єктної атмосфери педагогу варто провести вправу «Криголам» з метою зняття напруження у процесі спілкування (обходитись без частки не, старатись замінити слово з не на інше: «не перебивати один одного» – «бути толерантними»). Учасники повинні намагатись уникати слів «розподіляйтесь», «розділитись» у групи, пари, трійки... Учасники навчального процесу об'єднуються у пари, трійки, групи тощо. Вже на занятті таким чином закладається здатність учасників до об'єднання, до спільної діяльності, до взаємодії.

Усе, що пропонують учасники навчального процесу, має бути прийняте і обговорене. Ми не даємо оцінки у вигляді «правильна відповідь», «неправильна відповідь», «добре», «погано». Викладач на занятті лише допомагає опанувати інформацію аудиторії і прийняти власні рішення, висновки тощо. Обов'язково треба сте-

жити за тим, щоб хтось не залишився поза увагою або не взяв участі в обговоренні.

Рішення груп, особистостей треба сприймати серйозно для налагодження процесу навчання у взаємодії і розвитку навичок критичного мислення. Можна допускати жарти, говорити компліменти, підбадьорювати, бажано лише не відволікати увагу учасників і з повагою відноситись до всіх виступів.

Під час проведення дискусії слід намагатися обійтись без ситуації домінування будь-кого над групою. Для цього доцільно зауважити: «Я б хотіла (хотів), щоб усі мали можливість висловитись», «А тепер послухаємо, що скаже хтось інший/ша».

У процесі проведення занять доречно уникати закритих запитань, тобто таких, на які можна дати відповіді «так» або «ні». Вживати треба відкриті запитання, які починаються зі слів «як», «чому», «який». Необхідно заохочувати всіх учасників навчального процесу до висловлення своїх думок, ідей тощо, демонструвати увагу до всіх, дякуючи кожному за запитання і за відповідь. Це стимулює присутніх і надалі ділитись своєю інформацією, яку в інший спосіб вони б вагались висловити або вважали за недоцільну.

В аудиторії бажано працювати не з дошкою і крейдою, а на великих аркушах паперу (1/2 ватмана) писати різнокольоровими маркерами. Це робиться для того, щоб інформація зберігалась протягом заняття, якщо потрібно – і на наступному занятті. Треба пам'ятати і про те, що писати краще чорним, синім, а підкреслювати – червоним маркером.

За інтерактивними технологіями найкраще працюється з аудиторією у 20-26 осіб, бо групова робота вважається ефективною, якщо буде організована з групою у 5-6 учасників, а також проведення дискусії, дебатів (об'єднання у 2, 3, 4 групи).

Кожна інтерактивна вправа умовно складається з трьох частин: *інструкція, дія, рефлексія*. Викладач обов'язково дає завдання або ставить проблему чи запитання. Далі йде обдумування, обговорення, запис відповідей, пояснення. Обов'язково викладач повинен дати можливість аудиторії відрефлексувати: «що було важко?», «що було цікавим?», «як вам працювалось над нетиповим запитанням?» тощо. Всі бажані мають висловитись.

У процесі підготовки слухачам пропонуються різноманітні завдання: від теоретичних до практичних. Особлива увага наголошується на формах проведення, оскільки заняття проводяться у формі тренінгу. Інтерактивні технології досить не прості для відтворення, тобто «прочитати, побачити – це не те, що відразу можна зробити самому». Тому заняття зі слухачами по засвоєнню інтерактивних технологій проводяться у формі тренінгу.

ЛІТЕРАТУРА

1.Вербицкий А. Активные методы обучения в высшей школе: контекстный подход / А. Вербицкий. – М., 1989. – 127 с.

2.Комар О. А. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до застосування інтерактивних техно-

Під час тренінгу створюється неформальне, невимуслене спілкування, яке відкриває перед групою безліч варіантів розвитку і вирішення проблеми, заради якої вони зібралася. Як правило, учасники у захваті від тренінгових методів, тому що вони роблять процес навчання цікавим, необтяжливим.

Тренінг і традиційна форма навчання мають суттєві відмінності. Традиційне навчання більш орієнтоване на правильну відповідь і за своєю сутністю є формою передачі інформації на запитання і пошук. На відміну від традиційних, тренінгові форми навчання повністю охоплюють весь потенціал людини: рівень та розвиток її компетентності (соціальної, емоційної та інтелектуальної), самостійність, здатність до прийняття рішень, взаємодії тощо. Звичайно, традиційна форма передачі знань не є сама по собі чимось негативним, проте в світі швидких змін і безперервного старіння знань традиційна форма навчання має звужені рамки застосування. Оскільки час перебування на курсах перепідготовки обмежений, а обсяг інформації великий, то доцільно перевагу надати саме тренінговим формам навчання. Як і будь-яке навчальне заняття, проведення тренінгу включає інформування та набуття учасниками тренінгу навичок та умінь брати участь в інтерактивно організованій навчальній роботі і в подальшому самому організувати її; опанування різними групами інтерактивних технологій; зменшення чогось небажаного (прояв поведінки, стилю, неефективного спілкування, особливостей реагування тощо); зміна погляду на процес навчання як такий, що може приносити наснагу та задоволення; підвищення здатності учасників до позитивного ставлення до себе та життя; пошук ефективних шляхів розв'язання поставлених проблем завдяки об'єднанню в тренінговій групі різних за віком, характером, темпераментом, емпіричним досвідом та іншими якостями слухачів, які у процесі обговорення впливають на вирішення зазначеної проблеми.

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Застосовуючи будь-які навчальні технології під час організації навчання на курсах підвищення кваліфікації, ми користуємося порадами О. Савченко, сутність яких полягає у наступному: аналіз навчальної ситуації й визначення її мети в контексті завдань предмету (теми уроку); чітке визначення змісту й структури очікуваного результату засвоєння навчального матеріалу; прогнозування кроків навчальної діяльності учнів для досягнення очікуваної мети; передбачення способів зворотного зв'язку з учнями під час застосування технології та способів корекції досягнень; передбачення процедури оцінювання навчальних досягнень учнів; рефлексія вчителя щодо визначення ефективності обраної технології» [3, с.292-293].

логій: теоретико-методичні аспекти : монографія / Ольга А. К.. – Умань: Софія, 2008. – 332

3.Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти: підручник / Олександра Яківна Савченко. – К: Грамота, 2012. – 504 с.

4. Чернилевский Д. В. Дидактические технологии в высшей школе : учеб. пособие для вузов / Д. В. Чер-

нилевский. – М. : ЮНИТИ – ДАНА, 2002. – 437 с.

REFERENCES

1. Verbitsky, A. (1989). *Aktivnye metody obucheniya v vysshey shkole: kontekstnyiy podhod [Methods of active learning at high school: context approach]*. Moscow [in Russian].

2. Komar, O. A. (2008). *Pidhotovka maybutnikh uchyteliv pochatkovoyi shkoly do zastosuvannya interaktyvnykh tekhnolohiy: teoretyko-metodychni aspekty : monohrafiya [Training of primary school teachers to use interactive technology : theoretical and*

methodological aspects : monograph]. Uman, Sofia [in Ukrainian].

3. Savchenko, O. Ya. (2012). *Dydaktyka pochatkovoyi osvity: pidruchnyk [Didactics of primary education : textbook]*. Kyiv: Hramota [in Ukrainian].

4. Chernylevskyy, D.V. (2002). *Didakticheskie tehnologii v vysshey shkole : ucheb. posobie dlya vuzov [Didactic technologies at high school: Textbook. for students]*. Moscow: UNITY – DANA [in Russian].

Н. А. Гордюз

ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ В СИСТЕМЕ ПОСЛЕДИПЛОМНОГО ОБРАЗОВАНИЯ

В статье раскрыто понятие «технология» и технологические подходы в системе последиplomного образования и последиplomной курсовой подготовки в Украине и за рубежом. Раскрыта роль интерактивных технологий в профессиональном становлении специалистов, учителей в области начального образования, которые проходят курсовую переподготовку. Учитывая, что срок пребывания на курсах переподготовки слушателей ограничен, а объем информации большой, то целесообразно предоставить предпочтение именно интерактивным формам обучения. Обоснованы дидактические принципы, по которым осуществляется курсовая подготовка учителей, определены правила, условия и процедуры проведения интерактивного занятия. В процессе проведения интерактивного занятия автор предпочитает проведение тренинга, который способствует эффективному формированию коммуникативных способностей учителя начальных классов как на теоретическом, так и практическом уровнях. Интерактивные технологии достаточно не простые для воспроизведения, поэтому занятия со слушателями по внедрению интерактивных технологий с учащимися младшего школьного возраста нуждаются в тщательной подготовке со стороны педагога. Педагог должен помнить, что все, что предлагают участники учебного процесса, должно быть принято и обсуждено с помощью открытых вопросов, которые начинаются со слов «как», «почему», «который». Необходимо поощрять всех участников учебного процесса к высказыванию своих мыслей, идей и т.д., демонстрировать внимание ко всем, благодаря каждого за вопрос и за ответ, поскольку это стимулирует слушателей в дальнейшем делиться своей информацией, которую в противном случае они бы колебались выразить или считали нецелесообразной.

Ключевые слова: технология, педагогическая технология, инновационные технологии, начальное образование, тренинг по формированию коммуникативных способностей.

N. O. Gorduz

TECHNOLOGICAL APPROACHES TO POST-GRADUATE EDUCATION

The article deals with the concept of "technology" and technological approaches for post-graduate education in post-graduate course in Ukraine and abroad. The role of interactive technologies in professional development of specialists and teachers in the field of primary education, who undergo retraining course, is revealed. Taking into account that the term of training course is limited and the amount of information is huge, it is advisable to give preference to interactive learning. Didactic principles, on the basis of which the training course teachers is carried out, some rules, conditions and procedures for performing interactive lessons are determined. In the process of interactive lessons the author prefers to conduct training, which contributes to efficient formation of communicative abilities of primary school teachers, both at theoretical and practical levels. Interactive technologies are not simple enough to reproduce, that is why classes with students on the introduction of interactive technologies with primary school children demand careful preparing by a teacher. A teacher must remember that everything that is offered by training participants should be accepted and discussed with the help of open-ended questions that begin with the words "how", "why", "what". It is necessary to encourage all training participants to express their thoughts, ideas etc, to demonstrate attention to everybody, thanking everyone for his/her question and answer, because it encourages students to continue sharing their own information, which otherwise they would have hesitated to express, or considered inappropriate. As any other lesson, training includes informing and mastering abilities and skills by pupils to take part in interactive educational activity and to learn how to organize it by themselves, acquiring different groups and types of interactive technologies, reducing negative behavior patterns, style, peculiarities of communication etc.

Keywords: technology, educational technology, innovative technology, primary education, training on the formation of communicative abilities.

Подано до редакції 08.09.2014